

Documentul de analiză a impactului

Titlul analizei impactului	Proiectul Hotărârii de Guvern <i>Cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual</i>
Data:	august 2022
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Educației și Cercetării (MEC) Ministerul Economiei (ME)
Subdiviziunea:	Direcția Învățământ Profesional Tehnic, MEC Secția politici de atragere a investițiilor și dezvoltare industrială, ME
Persoana responsabilă și datele de contact:	Silviu Gîncu, șef Direcție învățământ profesional tehnic, MEC tel. 0 (22) 23 33 51; e-mail: silviu.gincu@mec.gov.md Liliana Mamaliga, Consultant principal al Secției politici de atragere a investițiilor și dezvoltare industrială, ME tel. 0 (22) 22 250 673 e-mail: liliana.mamaliga@me.gov.md

Compartimentele analizei impactului

Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare

Criteriul	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	2
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	2
TOTAL	6

Argumentare/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

Nivelul de interes public față de intervenția propusă este apreciat ca fiind de interes public mediu, argumentat prin faptul, că intervenția preconizată este corespunzătoare unor grupuri sociale distincte, restrânse, referindu-se în special la:

- unitățile economice care vor solicita compensarea cheltuielilor suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual, și
- unele grupuri de persoane fizice – elevii din învățământul dual, prin creșterea calificării lor și asigurării unui loc de muncă.

Gradul de inovație al intervenției propuse este apreciat ca fiind unul mediu, deoarece proiectul vine să pună în aplicare atribuțiile Guvernului în domeniul învățământului dual și anume:

- 1) aprobarea structurii Registrului unităților în învățământul dual
- 2) aprobarea criteriilor privind conformitatea unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual;
- 3) aprobarea Regulamentului privind mecanismul de compensare a cheltuielilor unității suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual.

Totodată Legea nr. 110/2022 asigură reglementarea detaliată și comprehensivă a învățământului dual. Prin urmare normele prevăzute de către Hotărârea Guvernului nr. 70/2018 necesită a fi abrogate din considerentul că o bună parte din ele sunt prevăzute de Legea nr. 110/2022.

Totodată având în vedere prevederile art. 21 alin. (3) al Legii nr. 110/2022 se propune a aproba *Regulamentul privind mecanismul de compensare a cheltuielilor unității suportate pentru*

organizarea și realizarea învățământului dual, Regulament care a fost examinat și avizat pozitiv de către Comisia de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (procesul-Verbal nr. 27 din 03.12.2019). Având în vedere noul cadru normativ Regulamentul privind mecanismul de utilizare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru susținerea investitorilor în vederea pregătirii și instruirii personalului (cadrelor) în legătură cu crearea de noi locuri de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1002/2014 se propune a fi abrogat.

Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse este apreciată ca fiind una de importanță medie, având în vedere că prevederile proiectului au impact pozitiv asupra economiei naționale, prin creșterea performanței forței de muncă agenților economici care își instruiesc personalul prin intermediul învățământului dual.

1. Definirea problemei

a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate

Analiza de impact în procesul de fundamentare la proiectul hotărârii Guvernului *Cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual*, a fost elaborată în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Hotărârii Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative.

Problemele care urmează a fi soluționate:

- reglementarea structurii Registrului unităților în învățământul dual;
- stabilirea criteriilor privind conformitatea unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual;
- reglementarea cheltuielilor unității suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual pasibile de compensare din bugetul de stat.

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Problema de bază care se propune a fi soluționată vizează diminuarea impactului asupra reducerea nivelului de ocupare a forței de muncă și deficitul de forță de muncă calificată.

Conform statisticilor Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă, aceasta reprezintă problema de bază identificată și care urmează a fi soluționată parțial prin prisma intervenției preconizate, descrisă în prezentul document de analiză de impact. Argumentele de rigoare, care relevă problema deficitului forței de muncă în economia națională rezultă din următoarele constatări:

- Circa 42% din populația țării este ocupată. Republica Moldova înregistrează cea mai mică rată de ocupare din EU și țările din regiune. Conform politicilor UE o rată de ocupare de 50% este considerată un risc mare pentru economia țării.
- Ponderea populației ocupate informal înregistrează o tendință crescătoare. Circa 39% din populația ocupată este ocupată informal (lucrător pe cont propriu, angajare neoficială, angajați în gospodăria casnică pentru consum propriu). În ultimii 5 ani, numărul persoanelor ocupate informal a crescut cu circa 30%. Această situație reduce ponderea angajărilor formale (în bază de contract). În aceste condiții se dezvoltă fenomenul „muncii la negru” și „salariul în plic”.
- În anul 2022 potrivit ANOFM, erau înregistrate circa 11182 locuri de muncă vacante¹.
- În acest sens se constată o reducere lentă a ofertei forței de muncă, pe fundalul unei creșteri a cererii de forță de muncă.
- Reducerea ofertei de forță de muncă este generată de probleme demografice, migrație masivă a forței de muncă tinere și calificate. Declinul demografic face ca tot mai puțini tineri să intre pe piața muncii.
- Creșterea ocupării informale a populației în vârstă de muncă, accelerarea exodului de forță de muncă, în special calificată, va genera probleme esențiale pentru economia națională în

¹ conform datelor statistice ale Agenției de Ocupare a Forței de Muncă (<https://anofm.md/ro/node/20014>).

următorii ani.

- Riscul major care se identifică în următorii ani, este generat de continuarea exodului de forță de muncă, în special, în țările din regiune (Romania, Polonia), care la rândul lor se confruntă cu deficite enorme de forță de muncă. Cea mai mare absorbție a forței de muncă din Republica Moldova se așteaptă în România.

- Astfel, conform unui studiu realizat de Frames & Train Your Brain pe un eșantion de 250 de companii din diverse domenii din România, opinia generală a angajatorilor este că integrarea muncitorilor străini reprezintă o soluție pentru dezechilibrele de pe piața muncii, în condițiile în care reîntoarcerea românilor din străinătate este pusă sub semnul îndoielii. Dincolo de atragerea de muncitori fără studii, respondenții au declarat, în cadrul interviurilor telefonice, că România poate suplini lipsa specialiștilor români din sectoarele cu deficit de forță de muncă printr-o politică de atragere și încurajare a stabilirii în țară a imigranților înalt calificați din țări terțe, precum Republica Moldova sau din țările africane, francofone, arată rezultatele barometrului. Constatându-se că bariera lingvistică este principala cauză de atragere a imigranților din țările africane, forța de muncă din Republica Moldova a fost observată ca cea mai potrivită oportunitate de atragere.

- Conform analizei datelor obținute în cadrul unor studii, competențele insuficiente ale angajaților împiedică activitatea întreprinderilor moldovenești.

- Reducerea ofertei de forță de muncă, în special cea calificată, denotă impactul nefast asupra economiei naționale.

- Ca rezultat se înregistrează o contradicție: reducerea productivității muncii (eficiența muncii), valorii adăugate în economie și creșterea costului forței de muncă (angajatorii sunt nevoiți să majoreze salariile).

Prin urmare se impun a elabora un set de măsuri care să contribuie la dezvoltarea unui sistem atractiv de formare a forței de muncă. În acord cu prevederile art. 11 al Legii nr. 110/2022 Camerei de Comerț și Industrie îi sunt atribuite un șir de competențe, printre care și:

- activitatea de suport și monitorizare a învățământului dual;
- instituirea unei comisii de verificare a conformității unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual;
- întocmirea și gestionarea Registrul unităților în învățământul dual;
- alte atribuții și responsabilități.

În acest sens, prin prisma anexei nr. 1 la proiectul de Hotărâre se propune spre aprobare o structură a registrului unităților în învățământul dual care ar permite Camerei de Comerț și Industrie să ducă evidența unităților economice implicate în învățământul dual.

În ceea ce privește criteriile de conformitate incluse în anexa nr. 2 a proiectului de Hotărâre de Guvern, aceste vin să stabilească cerințele minime care necesită a fi respectate de către unitate în vederea inițierii unui program de formare profesională tehnică prin învățământ dual. În timp s-a constatat că nu toate unitățile implicate în învățământul dual au suficiente resurse în special umane pentru a realiza implementarea învățământului dual. Astfel, după inițierea programului de realizare a învățământului dual apar diferite situații ce duc chiar la sistarea parteneriatului dintre instituția de învățământ și unitatea economică. Aceste situații au în primul rând un impact negativ asupra elevilor.

În vederea diminuării riscurilor implementării parteneriatului dintre instituția de învățământ și unitatea economică sunt propuse 3 criterii de conformitate care au ca scop prevenirea eventualelor dificultăți ce pot să apară în procesul de implementarea a învățământului dual și asigurarea unui cadru previzibil părților implicate: unitatea economică, instituția de învățământ, autorități implicate.

Cu referire la cheltuielile unităților suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual pasibile de compensare din bugetul de stat este de menționat că din anul 2014 în scopul susținerii investitorilor care creează noi locuri de muncă a fost elaborat Regulamentul pri-

vind mecanismul de utilizare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru susținerea investitorilor în vederea pregătirii și instruirii personalului (cadrelor) în legătură cu crearea de noi locuri de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1002/2014. Este de specificat faptul că, acest mecanism de susținere a investitorilor care creează noi locuri de muncă este atribuit sistemului dual de învățământ și prevede pregătirea forței de muncă calificate, pe măsura necesităților angajatorilor locali, dar și a investitorilor străini, și presupune că pe parcursul studiilor, elevii instituțiilor de învățământ profesional tehnic primesc instruire teoretică și practice atât în cadrul instituției, cât și la investitorul/agentul economic partener, în condiții reale de muncă și cu achitarea lunară a unui salariu (remunerația de formare profesională). Drept urmare, Regulamentul în cauză prevede posibilitatea și modalitatea compensării în proporție de 50% din cheltuielile suportate de investitori pentru instruirea fiecărui angajat.

Este de menționat faptul că, la aplicarea acestui mecanism au fost depistate unele lacune ale cadrului normativ, și anume:

i) aspecte legate de noțiunea de investitor, or, învățământul dual tratează investitorul drept agent economic - potențial angajator și element indispensabil în sistemul învățământului dual. Astfel, odată ce învățământul dual este considerată soluția pentru forța de muncă calificată necesară economiei reale, orice agent economic care corespunde cerințelor obligatorii stabilite în documentele normative poate fi beneficiar al compensației.

ii) cheltuielile suportate de către investitori care pot fi compensate prin acest mecanism, or, unele cheltuieli ale agentului economic legate de organizarea și desfășurarea învățământului dual sunt deja deductibile din punct de vedere fiscal.

Drept rezultat, pornind de la interesul sporit al agenților economici pentru participarea la programele de studii în învățământ dual, pentru asigurarea funcționalității eficiente a învățământului dual și pentru a elimina riscurile diferitelor interpretări din partea agenților economici privind aplicarea învățământului dual, a fost aprobată Legea nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual, care asigură reglementarea detaliată și comprehensivă a învățământului dual, iar prin art. 21 alin. (3) este menționat că „Cheltuielile unității suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual sunt pasibile de compensare din bugetul de stat, în proporție de cel mult 50% din cheltuielile admise pentru compensare, în conformitate cu actele normative ale Guvernului”

Prin urmare, odată cu aprobarea unui cadru normativ complet, clar și previzibil în ceea ce privește sistemul învățământului dual s-a conturat și necesitatea abrogării HG nr.1002/2014, or, acestea nu corespund în totalitate cadrului normativ primar care reglementează învățământul dual.

Astfel, în urma unei analize complexe, pentru eliminarea lacunelor și imperfecțiunilor cadrului normativ actual și asigurarea unui cadru normativ unitar, pentru a evita dublarea și suprapunerea de norme, precum și în conformitate cu prevederile art. 22 al Legii nr. 110/2022 se consideră imperios necesară aprobarea unei Hotărâri de Guvern care să pună în aplicare prevederile Legii nr. 110/2022, inclusiv și a Regulamentului privind mecanismul de compensare a cheltuielilor unității suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Drept temei pentru elaborarea proiectului sunt aspectele descrise, după cum urmează:

- nivelul scăzut de ocupare a forței de muncă și deficitul de forță de muncă calificată;
- costurile unităților economice în vederea realizării învățământului dual;
- prevenirea eventualelor dificultăți ce pot să apară în procesul de implementarea a învățământului dual și asigurarea unui cadru previzibil părților implicate: unitatea economică, instituția de învățământ, autorități implicate în organizarea și monitorizarea învățământului dual
- lipsa cadrului normativ de aplicare a prevederilor Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual asigură reglementarea învățământului dual ca formă de organizare a învățământului profesional tehnic prevăzută de Codul educației.
- necesitatea dezvoltării cadrului prevăzut de prevederile art. 8, art. 21 alin (3) și a art. 22 al Legii nr. 110/2022 se impune aprobarea unui cadru normativ care să pună în aplicare atribuțiile Guvernului în domeniul învățământului dual.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Începând cu anul 2014, în baza prevederilor Codului educației (art. 59) și a Ordinului Ministerului Educației nr. 1080 din 20.10.2014 (nepublicat în Monitorul Oficial), a fost inițiată experimentarea și pilotarea învățământului dual.

Până în anul 2017, Ministerul Educației și Cercetării a pilotat cu succes implementarea învățământului dual, astfel încât s-au creat premise suficiente (prin campanii de informare și promovare, prin chestionarea unităților etc.) pentru ca învățământul dual să devină parte a învățământului profesional tehnic.

În rezultatul pilotării elementelor de învățământ dual în Republica Moldova, dar și urmare a chestionării unităților, au fost identificate sectoare economice interesate în parteneriatul dual în sfera formării profesionale. În acest sens, printre principalele domenii s-au relevat: industria prelucrătoare, industria cablaje auto, industria alimentară, industria TIC, prelucrarea laptelui, cofetărie, patiserie, sectorul vitivinicol, industria ușoară etc.

Odată cu desfășurarea campaniilor de informare și promovare a avantajelor învățământului dual s-a exprimat un interes sporit din partea unităților față de această formă de învățământ. Astfel, deși s-a constatat că există condiții ca învățământul dual să devină parte a sistemului de învățământ profesional tehnic, cauzele expuse mai sus creează obstacole în dezvoltarea de mai departe a învățământului dual.

Din anul 2018 cadrul de reglementare a învățământului dual a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 70/2018 care s-a referit mai mult la procesul educațional și mai puțin la aspecte ce țin de:

- relațiile de ucenicie la locul de muncă, reglementate de Codul muncii, dar și de formarea profesională continuă;
- reglementări ce ar permite aplicarea învățământului dual și în alte sectoare, decât în sectorul de producție;
- nivelul scăzut al interesului unităților în implementarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, din cauza costurilor aferente mari și a lipsei de sustenabilitate a investițiilor în educarea elevilor;
- Forța de muncă disponibilă nu corespunde cerințelor angajatorilor în ceea ce ține de: cunoștințe, pregătire, aptitudini, calificări.

Din perspectiva implementării unor măsuri care să contribuie în mod special la dezvoltarea sectorului economic, în anul 2014 a fost elaborat Regulamentul privind mecanismul de utilizare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru susținerea investitorilor în vederea pregătirii și instruirii personalului (cadrelor) în legătură cu crearea de noi locuri de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1002/2014. Drept urmare, Regulamentul în cauză prevede posibilitatea și modalitatea compensării în proporție de 50% din cheltuielile suportate de investitori pentru instruirea fiecărui angajat.

În consecință, prevederile art. 8, art. 21 alin. (3) și a art. 22 al Legii nr. 110/2022 *cu privire la învățământul dual* au constituit temeiul de elaborare a prezentului proiect propus spre examinare și avizare.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

Proiectul este elaborat în temeiul prevederilor art. 8, art. 21 alin. (3) și a art. 22 al Legii nr. 110/2022 *cu privire la învățământul dual*, precum și în conformitate cu:

- 1) Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, Titlul IV „Învățământul profesional tehnic”;
- 2) Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003, Titlul VIII „Formarea profesională”;
- 3) Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002;
- 4) Codul fiscal nr.1163/1997;
- 5) Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală;
- 6) Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare

obligatorie de asistență medicală nr. 1593/2002;

7) Hotărârea Guvernului nr. 616 /2016 cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă și Regulamentul de calcul al taxelor la serviciile prestate în cadrul evaluării externe a calității programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă;

8) Hotărârea Guvernului nr.1234/ 2018 privind condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică;

9) Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, aprobat prin HG nr. 693/2018.

Totodată sa constat că unele prevederi ale actelor normative necesită a fi revizuite prin abrogare și reglementare în redacție nouă și anume:

1. Hotărârea Guvernului nr. 1002/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind mecanismul de utilizare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat pentru susținerea investitorilor în vederea pregătirii și instruirii personalului (cadrelor) în legătură cu crearea de noi locuri de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.372-384, art.1086);

2. Hotărârea Guvernului nr. 70/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.27-32, art.80).

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Urmare aprobării proiectului actului normativ vor fi realizate următoarele obiective:

Obiectiv general – crearea unui mediu favorabil pentru unitățile economice în vederea realizării învățământului dual.

Obiective specifice:

- reglementarea structurii Registrului unităților în învățământul dual;
- stabilirea criteriilor privind conformitatea unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual;
- reglementarea cheltuielilor unității suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual pasibile de compensare din bugetul de stat.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea “a nu face nimic” - opțiunea de neintervenție contravine prevederilor art. 22 al Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual, care prevede că: Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a Legii nr. 110/2022:

a) va aduce actele sale normative în concordanță cu Legea nr. 110/2022;

b) va elabora actele normative necesare pentru implementarea Legii nr. 110/2022.

Este de menționat că Legea nr. 110/2022 a fost adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova în data de 21.04.2022 și este în vigoare din data de 20.05.2022.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea ținesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

Proiectul de Hotărâre prevede:

1. aprobarea structurii registrului unităților în învățământul dual. Conform proiectului propus, registrul unităților în învățământul dual este un sistem informațional automatizat, constituit dintr-un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale destinat înregistrării, păstrării, prelucrării și utilizării informațiilor cu privire la unitățile implicate în realizarea învățământului dual, este înțocmit și gestionat de către Camera de Comerț și Industrie. Registrul unităților în învățământul dual este structurat în patru compartimente, care vor conține informații despre (1) Unitatea, (2)

Mastru-instructor al unității, (3) Instituția de învățământ profesional tehnic, precum și despre (4) Acordurile de cooperare în învățământul dual.

Pentru fiecare compartiment proiectul reglementează modul de completare a câmpurilor din Registrul unităților în învățământul dual.

Argumentele care au stat la baza elaborării structurii propuse a registrului se bazează pe:

- asigurarea unei evidențe informației despre unitățile economice implicate în învățământul dual. Astfel, având în vedere prevederile Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual, precum și specificul acestei forme de învățământ, de către grupul de autori s-a considerat oportun a duce evidența despre (1) Unitate, (2) Mastru-instructor al unității, (3) Instituția de învățământ profesional tehnic, (4) Acordurile de cooperare în învățământul dual;

- experiența acumulată în realizarea învățământului dual din 2014 - prezent.

2. aprobarea criteriilor privind conformitatea unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual. Conform proiectului propus, Criteriile privind conformitatea unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual stabilesc cerințele minime care necesită a fi respectate de către unitate în vederea inițierii unui program de formare profesională tehnică prin învățământ dual.

Criteriile privind conformitatea unității pentru participarea la procesul de formare profesională prin învățământ dual sunt: (1) deținerea de spații și condiții corespunzătoare pentru instruirea practică a elevilor, (2) asigurarea cu personalul necesar pentru realizarea învățământului dual, (3) exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislație în procesul de realizare a învățământului dual.

Prin intermediul criteriilor de conformitate incluse în proiect se va asigura că unitatea deține spații corespunzătoare pentru realizarea instruirii practice a elevilor din învățământul dual și are personal suficient și calificat pentru realizarea programelor în învățământul dual. Este de menționat că cel de-al treilea criteriu se va aplica doar unităților care realizează învățământul dual, iar prin intermediul acestuia se va asigura respectarea cadrului normativ prevăzut de Legea nr. 110/2022, precum și faptul că organizarea și desfășurarea învățământului dual se realizează în conformitate cu Planul de învățământ și cu curricula aprobată de către Ministerul Educației și Cercetării.

În vederea asigurării respectării criteriilor menționate Camera de Comerț și Industrie va institui Comisia de verificare a conformității, care va și constata conformitatea unității. Comisia de verificare a conformității își va desfășura activitatea în baza unei metodologii aprobate de către Camera de Comerț și Industrie.

Este de menționat că în conformitate cu prevederile proiectului Acordul de cooperare în învățământul dual poate fi încheiat în condițiile prevăzute de legislație între instituțiile de învățământ profesional tehnic și unitățile care corespund criteriilor de conformitate.

Argumentele care au stat la baza elaborării criteriilor propuse se bazează pe:

- capacitatea unității de a deține spații și condiții corespunzătoare pentru instruirea practică a elevilor

- capacitatea unității asigurarea cu personalul necesar pentru realizarea învățământului dual;

- exercitarea atribuțiilor prevăzute de legislație în procesul de realizare a învățământului dual a unităților care realizează învățământul dual.

3. aprobarea Regulamentului privind mecanismul de compensare a cheltuielilor unității suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual. Regulamentul menționat:

- include dispoziții esențiale în ceea ce privește cheltuielile unității suportate pentru organizarea și realizarea învățământului dual pasibile compensării din bugetul de stat. Conform proiectului propus, coordonarea procesului de administrare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat se realizează de către Ministerul Economiei, prin intermediul Consiliului de administrare a mijloacelor financiare alocate pentru susținerea unităților (în continuare – Consiliu) și Camera de Comerț și Industrie.

- stabilește modul de organizare a activității Consiliului, cu stabilirea expresă a atribuțiilor acestuia. Astfel, Consiliul va avea sarcina să: (1) examineze Raportul de conformare a unităților cerințelor pentru compensarea cheltuielilor suportate, elaborat de Camera de Comerț și Industrie;

(2) aprobe lista unităților admise pentru compensarea cheltuielilor suportate; (3)) adopte orice altă hotărâre privind administrarea eficientă a procesului de utilizare a mijloacelor financiare alocate pentru compensarea cheltuielilor suportate.

Consiliul se propune a fi compus din 5 membri reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Ministerului Economiei, Ministerului Educației și Cercetării și Ministerului Finanțelor, desemnați prin Ordinul ministrului economiei.

Conform art. 11 alin. (1) al Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual, Camera de Comerț și Industrie este responsabilă de activități de suport și monitorizare a învățământului dual. În acest sens, se propune ca funcția de secretariat al Consiliului să fie exercitată de către un reprezentant al Camerei de Comerț și Industrie, care va avea un rol mai mult tehnic. Astfel, Camera de Comerț și Industrie

va asigura secretariatul Consiliului prin: (1) elaborarea materialelor necesare pentru ședințele Consiliului, (2) întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor Consiliului, (3) recepționarea cererilor unităților privind compensarea cheltuielilor suportate, (4) păstrarea documentației referitor la activitatea Consiliului;

va exercita atribuții precum: (1) recepționarea cererile unităților depuse pentru compensarea cheltuielilor suportate, în conformitate cu procedura stabilită de Regulament, (2) examinarea cererilor unităților, (3) elaborarea și prezentarea Consiliului a Raportului de conformare a unităților, precum și Raportului anual cu privire la utilizarea mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat, (4) asigurarea transferului mijloacelor financiare unităților, (5) evidența unităților care au beneficiat de mijloace financiare alocate pentru compensarea cheltuielilor suportate, precum și (6) efectuarea, la solicitarea Consiliului, a unor analize și evaluări economico-financiare referitoare la cheltuielile eligibile pentru compensare suportate de unități.

- prevede tipurile de cheltuieli ale unităților admise pentru compensare, după cum urmează: (1) remunerația de formare profesională (fără adaosuri și sporuri), dar nu mai mult de 30% din quantumul minim garantat al salariului în sectorul real înregistrat la data suportării cheltuielilor de către unitate, (2) salariul de bază lunar al maestrului-instructor, care a instruit elevii în învățământul dual, dar nu mai mult de quantumul minim garantat al unui salariu în sectorul real înregistrat la data suportării cheltuielilor de către unitate. În cadrul unui program de formare profesională prin învățământ dual, numărul de elevi în învățământul dual îndrumați concomitent de către un maestru-instructor este de cel puțin 10 elevi, (3) taxa de studii achitată de unitate către instituția de învățământ profesional tehnic unde se instruieste elevul prin învățământul dual, dar nu mai mult de quantumul minim garantat al unui salariu în sectorul real înregistrat la data suportării cheltuielilor de către unitate, (4) cheltuielile suportate de către unități pentru instruirea psihopedagogică de cel puțin 20 de credite a maestrului instructor, precum și (5) cheltuielile pentru organizarea învățământului dual.

Este de menționat că potrivit prevederilor art. 16 alin. (2) pentru maestru instructor este obligatoriu a deține cel puțin 20 de credite de studii de formare psihopedagogică în cadrul instituțiilor autorizate provizoriu sau acreditate. În acest sens unitatea va avea cheltuieli suplimentare pentru realizarea învățământului dual. Totodată s-a constatat că în procesul de implementare a învățământului dual rolul maestrului instructor este esențial, iar în condițiile în care acesta nu deține competențele necesare pentru realizarea învățământului dual, realizarea procesului de formare în întreprinderi nu poate fi desfășurată.

Cu referire la cheltuielile pentru organizarea învățământului dual acestea vor include eventuale cheltuieli suportate de către unitate pentru organizarea activităților ce țin de realizarea învățământului dual. Acestea se vor documenta și prezenta în modelul stabilit spre examinare Consiliului.

Atragem atenția asupra faptului că, mijloacele financiare alocate vor fi utilizate numai pentru compensarea cheltuielilor suportate de unitățile eligibile și care la data depunerii cererii de compensare (1) nu au restanțe la bugetul public național și (2) nu se află în procedură de insolvență sau de lichidare.

În vederea aprobării deciziilor de compensare a costurilor unităților prioritate vor avea

profesiile/specialitățile din domeniile/ocupațiile care înregistrează cel mai mare deficit de personal/locuri vacante pe piața forței de muncă a Republicii Moldova. Deficitul de personal/locurile vacante pe piața forței de muncă sunt stabilite în baza statisticilor privind locurile vacante raportate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a Republicii Moldova.

Totodată, Regulamentul conține prevederi în ceea ce privește procesul de compensare a cheltuielilor suportate pentru fiecare elev instruit în învățământul dual. Acest mecanism a fost stabilit în vederea stimulării părților antrenate în procesul învățământului dual, precum și pentru a eficientiza resursele bugetare alocate în acest sens și a admite compensarea cheltuielilor doar pentru elevii care finalizează studiile și se angajează la unitatea care i-a oferit instruirea practică. Astfel, se compensează cheltuielile suportate pentru fiecare elev instruit în învățământul dual, după cum urmează: (1) în cadrul programelor de formare profesională tehnică cu durata de 1 an, sunt compensate cheltuielile suportate pentru instruirea elevului în învățământul dual care a absolvit și s-a angajat la agentul economic care solicită compensarea cheltuielilor suportate, în baza unui contract de muncă pe o durată de cel puțin 2 ani, (2) în cadrul programelor de formare profesională tehnică cu durata de 2 ani, sunt compensate cheltuielile suportate pentru instruirea elevului care a absolvit primul an de studii și pentru instruirea elevului care a absolvit al doilea an de studii și s-a angajat la unitatea care solicită compensarea cheltuielilor suportate, în baza unui contract de muncă încheiat pe o durată de cel puțin 2 ani.

Cererea unității pentru compensarea cheltuielilor suportate se va depune în scris la secretarul Consiliului, după absolvirea de către elev a anului de studiu, dar nu mai târziu de data de 15 septembrie a anului în care a absolvit elevul.

Modalitatea și termenul de examinare a cererilor este prevăzută de Regulament, iar lista aprobată de Consiliu a unităților admise pentru compensarea cheltuielilor suportate va fi publicată pe pagina web a Camerei de Comerț și Industrie.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Pe marginea problemelor care au stat la baza elaborării proiectului actului normativ nu există opțiuni alternative de intervenție, alegerea putând fi realizată prim intermediul opțiunii recomandate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Se constată că pe dimensiunea domeniului de reglementare a proiectului elaborat starea actuală a lucrurilor nu produce efecte pozitive. Astfel, pentru inițierea învățământului dual, conformitatea unității este constată de către Comisia pentru constatarea gradului de conformitate a unității, în condițiile prevederilor pct. 14-16 ale Regulamentului cu privire la organizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 70/2018, Hotărâre care prin prisma proiectului se propune spre abrogare.

Totodată cheltuielile unității economice care realizează învățământul dual nu sunt compensate.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Prin implementarea Opțiunii II se vor crea următoarele premise și oportunități:

- pentru unitățile în învățământul dual: oportunitatea instruirii viitorilor angajați potrivit necesităților unității, nivel înalt de performanță a elevilor la locul de muncă; evitarea riscului de a angaja un candidat nepotrivit din exterior; creșterea motivației și loialității față de companie; posibilitatea de a alege cei mai buni candidați după încheierea perioadei de instruire în vederea angajării acestora, economisirea timpului și a costurilor pentru angajarea unui candidat din exterior, formarea specialiștilor care nu sunt disponibili pe piața muncii;

- pentru stat: rată redusă a șomajului; o mai bună corelare între cererea de pe piața muncii și

oferta școlilor profesionale; sporirea competitivității economiei;

- pentru elevi: oportunitatea de a învăța și a practica calificare la locul de muncă; orientare practică; remunerație de formare profesională; calificare și experiență de muncă; oportunități de angajare și avansare în carieră.

Costuri

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat și nu prevede costuri suplimentare pentru unitățile economice care realizează și/sau vor realiza învățământul dual.

Conform Cadrului Bugetar pe Termen Mediu pentru compensarea din bugetul de stat a cheltuielilor suportate de către unitățile economice pentru organizarea și realizarea învățământului dual pentru perioada 2023-2025 sunt prevăzute, Ministerului Economiei, mijloace financiare în mărime de 10 mil. lei anual.

În acest sens, de către Ministerul Economiei a fost realizată o analiză a gradului de acoperire a compensării cheltuielilor agenților economici care își instruiesc personalul prin învățământ dual, reieșind din mijloacele financiare alocate anual și cheltuielile care pot fi compensate. Astfel, conform criteriilor de eligibilitate suma alocată anul din bugetul de stat (10 mil lei) ar putea acoperi compensarea cheltuielilor pentru instruirea a circa 700 de elevi per an, ceea ce constituie 82% din elevii încadrați în învățământul dual, sau circa 5.4% din absolvenții instituțiilor profesionale tehnice, fiind angajați, ulterior, în proporție de 70% la agentul economic care a asigurat instruirea. În medie, din fiecare instituție de învățământ vor fi acoperite costurile pentru circa 9-10 elevi (în condițiile în care participă la program 50% din instituțiile de învățământ).

În urma analizei cost-beneficiu s-a constatat faptul că, lipsa personalului calificat în sectoarele prioritare poate fi ameliorată și ulterior soluționată prin pregătirea anuală a unui număr de specialiști calificați prin intermediul învățământului dual. Specialiștii astfel pregătiți vor deține nu doar cunoștințe teoretice, acumulate la instituția de învățământ, dar și competente practice, obținute la agentul economic, în procesul de lucru la utilajele și echipamente moderne, puse la dispoziție de acesta, sub supravegherea maiștrilor-instructori.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea alternativa de a nu face nimic păstrează impacturile actuale expuse în cadrul prezentului document.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Este de menționat că anumite riscuri pot apărea în aplicare a prevederilor propuse de proiect precum:

- Mijloacele financiare disponibile insuficiente;
- Resursele umane limitate în vederea aplicării prevederilor legislației;
- Interesul scăzut al unităților în învățământ dual față de prevederile proiectului propus.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

Nu este cazul.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

În contextul celor expuse, autorii consideră oportună aplicarea opțiunii a II-a, care presupune aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual”

5. Implementarea și monitorizarea	
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sunt necesare	
Conform normelor art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, se propune ca proiectul de lege să intre în vigoare la o lună din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Implementarea prevederilor proiectului va necesita elaborarea altor acte normative. În acest sens: - Ministerul Economiei să constituie Consiliul de administrare a mijloacelor financiare alocate pentru susținerea unităților economice - Camera de Comerț și Industrie urmează să aprobe o metodologie care să reglementeze activitatea Comisiei de verificare a conformității unității.	
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea	
- numărul unităților care corespund criteriilor de conformitate pentru realizarea învățământului dual; - numărul maiștrilor-instructori din cadrul unităților implicați în realizarea învățământului dual; - numărul unităților care realizează învățământul dual per an de studiu; - numărul de elevi în învățământul dual per an de studiu; - numărul unităților care au beneficiat de compensarea cheltuielilor suportate pentru realizarea învățământului dual.	
c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea	
Din sem II al anului 2023. Monitorizarea opțiunii propuse se va realiza prin intermediul Consiliului, precum și de potențialii beneficiari. În acest sens conform prevederilor proiectului Lista unităților admise pentru compensarea cheltuielilor suportate se aprobă de Consiliu și se publică pe pagina web a Camerei de Comerț și Industrie.	
6. Consultarea	
a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă	
- Unitățile în învățământ dual - Persoanele fizice (elevii în învățământul dual, angajați).	
b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților	
Elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual” a fost realizată de către Grupul de lucru constituit prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 458/2022, în componența căruia au fost incluși reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor, Camerei de Comerț și Industrie, Instituțiilor de Învățământ Profesional Tehnic și ai unităților economice. Este de menționat că anexa nr. 3 la proiectul Hotărârii Guvernului a fost examinată și avizat pozitiv de către Comisia de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (Procesul-Verbal nr. 27 din 03.12.2019). Analiza de Impact a fost elaborată și consultată conform rigorilor procedurale stabilite de Hotărârea de Guvern nr.23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative. Proiectul și analiza de impact urmează a fi lansate în consultări publice, publicate pe portalul <i>particip.gov.md</i>, inclusiv consultate în cadrul Grupului de lucru a Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.	
c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)	

Elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului a fost realizată de către al Grupul de lucru constituit prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 458/2022. Proiectul în cauză a fost elaborat în baza proiectului de Hotărâre a Guvernului nr. număr unic 553/MEI/2019, care a fost avizat pozitiv de către:

1) autorități publice centrale: Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;

2) reprezentanții mediului de afaceri: Camera de Comerț și Industrie, Consiliul Concurenței, Congresul Autorităților Locale din Moldova, precum și cu alți reprezentanți pe platforma Ministerului Economiei și Infrastructurii;

3) alte autorități precum Centrul de Implementare a Reformelor, Centrul Național Anticorupție;

4) Comisia de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (Procesul-Verbal nr. 27 din 03.12.2019).

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit	
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă</i>
Economic		
costurile desfășurării afacerilor	+2	-1
povara administrativă	0	0
fluxurile comerciale și investiționale	+1	0
competitivitatea afacerilor	+1	0
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+1	0
concrența pe piață	+1	0
activitatea de inovare și cercetare	0	0
veniturile și cheltuielile publice	+2	0
cadrul instituțional al autorităților publice	0	0
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	0	0
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	0
situația social-economică în anumite regiuni	+1	0
situația macroeconomică	+1	0
alte aspecte economice	0	0
Social		
gradul de ocupare a forței de muncă	+2	+1
nivelul de salarizare	+2	0
condițiile și organizarea muncii	+1	0
sănătatea și securitatea muncii	0	0
formarea profesională	+1	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	+1	0
nivelul veniturilor populației	0	0
nivelul sărăciei	+1	+1
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0
diversitatea culturală și lingvistică	0	0
partidele politice și organizațiile civice	0	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0
modul sănătos de viață al populației	0	0
nivelul criminalității și securității publice	0	0

accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0
nivelul și calitatea educației populației	0	0
conservarea patrimoniului cultural	0	0
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0
discriminarea	0	0
alte aspecte sociale	0	0
De mediu		
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0
calitatea aerului	0	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0
biodiversitatea	0	0
flora	0	0
fauna	0	0
peisajele naturale	0	0
starea și resursele solului	0	0
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0
consumul și producția durabilă	0	0
intensitatea energetică	0	0
eficiența și performanța energetică	0	0
bunăstarea animalelor	0	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0
utilizarea terenurilor	0	0
alte aspecte de mediu	0	0
<i>Se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact.</i>		
Anexe		
1. Proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 110/2022 cu privire la învățământul dual”; 2. Nota informativă a proiectului; 3. Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 458/2022; 4. Procesul-Verbal al Grupului de lucru constituit prin ordinul nr. 458/2022.		